ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ
ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

10. Sınıf

FELSEFE

Etkinliklerin
cevap anahtarı için
karekodu okutun.

İÇİNDEKİLER

2

FEL.10.5.1. Ahlak felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme

a) Ahlak felsefesinin konusunu ve temel kavramlarını açıklar.
b) Ahlak felsefesinin temel problemlerini açıklar.
c) Ahlak felsefesinin temel problemlerine yönelik düşünce ve argümanları değerlendirir.
ç) Ahlak felsefesiyle ilgili metinlerde yer alan kavram, problem ve argümanları inceler.

10

FEL.10.6.1. Estetik ve sanat felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme

a) Estetik ve sanat felsefesinin konusunu ve temel kavramlarını açıklar.
b) Estetik ve sanat felsefesinin temel problemlerini açıklar.
c) Estetik ve sanat felsefesinin temel problemlerine yönelik düşünce ve argümanları değerlendirir.
ç) Estetik ve sanat felsefesiyle ilgili metinlerde yer alan kavram, problem ve argümanları inceler.

BİR FİLM ANALİZİ

Berna

Henüz işlemediğiniz bir suçla itham edilirseniz ne yaparsınız? Filmde "Önsuç" adlı bir sistem tarafından işlenmeden önce suçun tespit edildiği ve engellendiği bir dünya kurgulanmış. Film boyunca aklınıza bir soru takılıyor. "Gelecek kesin olarak bilindiğinde, birey özgür kalabilir mi?" Önceden görülebiliyorsa gelecek belirlenmiştir. Şu an için böyle bir ön tespit imkânsız görünse de bana göre insan doğal ve toplumsal koşullar tarafından kuşatılmış ve belirlenmiş bir varlıktır.

Ece

Sanırım bir noktayı gözden kaçırıyoruz. Gelecek körü körüne belirlenmiş olsaydı, değiştirilmesi de mümkün olmazdı. Filmde önceden tespit edilen suçlar engelleniyor. Peki değiştirilebilen bir gelecek, belirlenmiş olabilir mi? Bence birey, hiçbir sınırlandırma ve belirleme olmaksızın kendi iradesiyle karar verebilir ve kararlarını eyleme dönüştürebilir.

Ünal

Filmde suçu önlemek amacıyla cezalandırma sürecine öncelik veriliyor. Asıl önemli olansa suçun ortadan kaldırılması. Bence "Önsuç" sistemi bireyi, özgürlüğün asıl kaynağının kendisi olduğu fikrinden uzaklaştırarak özgürlük hırsızlığı yapmaktadır. Filmin kahramanı John Anderton'ın sistemin yanlışlarını ortaya çıkarması, özgürlükle ilgili soruları bireyin iradesine ve bilgisine yöneltir. Anderton, sisteminin kendisiyle ilgili planını değiştirmiştir. Bu durum bireyin aklını kullanabildiği ve kişiliğini geliştirebildiği ölçüde özgür olduğunun göstergesidir.

Mustafa

Bu filmin içinde yaşadığımızı düşünelim. "Önsuç" sistemi doğru biçimde çalışıyor ve gelecekteki suçlar görülüyorsa eylemlerimizden kaçmamızın ve özgür olmamızın imkânı yoktur. Bu körü körüne kadercilik değil de nedir? Bu durum insanı sorumluluklarından da sıyırmıyor mu?

Yukarıda "Azınlık Raporu" **filmine yönelik yapılan farklı eleştirilere yer verilmiştir. Bu metinden hareketle 1-5. soruları cevaplayınız.**

1. Filmde aşağıdaki sorulardan hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Tasarlanmış bir hayat, özgür iradenin kullanılmasını olanaksız hâle getirir mi?

B) Bireyler gerçekleştirmedikleri eylemlerin sonuçlarından sorumlu tutulabilir mi?

C) Yaşam belirlenmiş kurallar dâhilinde mi ilerler yoksa insanın seçme şansı var mıdır?

D) Geleceği görmemizi ve değiştirmemizi sağlayacak bilgiye erişmek mümkün müdür?

E) Bireylerin özgürlüğünün ana kaynağı kendisi midir?

2. Ünal'ın "Önsuç" **sistemini** "özgürlük hırsızlığı" **yapmakla suçlamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bireyin determinist sisteme duyduğu inancı güçlendirerek irade özgürlüğüne olan inancını baskılaması

B) Bireyin sorumluluklarını en aza indirgeyerek özgürce seçim yapma arzusunun önüne geçmesi

C) Belirlenimci kurallar uygulayarak hak ve özgürlüklerden vazgeçilmesini sağlaması

D) Toplumsal güvenlik ihtiyacını karşılayarak bireyin özgürlük ihtiyacını kısıtlaması

E) Suçun işlenme ihtimalinden yola çıkarak güvenliği özgürlük ihtiyacının önüne geçirmesi

3. Aşağıda film ile ilgili Doğru (D) / Yanlış (Y) önermelerini içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir. Filme ilişkin sorgulamanın yapıldığı metinle ilgili önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir. İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle ilerleyerek sekiz farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.

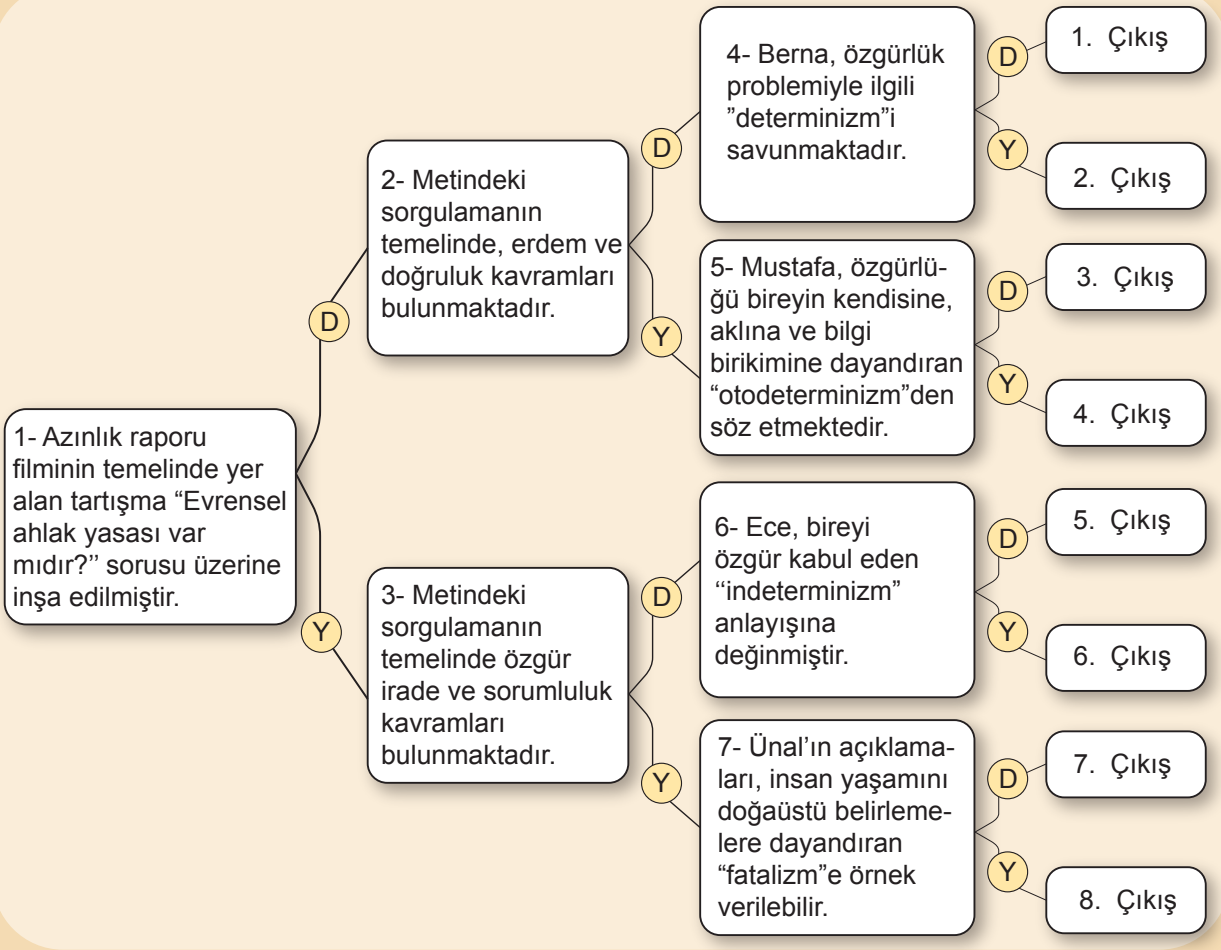

4. Metinle ilişkili olarak aşağıda verilen görüşler ile açıklamaları eşleştiriniz. Açıkta kalan görüşün açıklamasını yazınız.

Görüşler	Açıklamalar
a. Determinizm	..... Evrende her şey neden-sonuç ilişkisiyle açıklanamayacağından bazı olaylar rastlantısaldır. İnsan eylemleri tamamen belirlenmiş olmadığından insanda özgür irade mümkündür.
b. Fatalizm	..... İnsanın özgürlüğü kendi bilinçli seçimleri ve içsel gelişimi ile ilgilidir. İnsan farkındalığını artırarak kendi eylemlerini belirleyebilir.
c. İndeterminizm	..... Her olay neden-sonuç ilişkisine bağlı olup insanın eylemleri, önceki durumlar ve doğa yasalarının kaçınılmaz sonucudur. Bu yüzden insan özgür değildir.
ç. Otodeterminizm	

Açıkta Kalan Görüş	Açıklaması
.....	....

5. Henüz gerçekleştirilmemiş yanlış bir eylemden dolayı bireyin cezalandırılması ahlaki olarak savunulabilir bir durum mudur? Bu durumu iyi, kötü, özgürlük, sorumluluk ve vicdan kavramları çerçevesinde gerekçelendirerek açıklayınız.

MUTLULUK

Ali, uzunca bir zamandır canı sıkkın, mutsuz sayılabilecek bir gençtir. Aynı zamanda kitaplara da düşkündür. Yalnız başına kaldırımda ilerlerken birkaç adım ötedeki küçük, loş bir kitapçı dükkânı gözüne ilişir ve dükkânın kapısını açar, içeri girer. Raflar arasında dolaşırken üstünde Aristoteles yazan bir kitaba uzanır, onu raftan alır, kitabın adı Nikomakhos'a Etik'tir. Kitaptan rastgele bir sayfa açar; açtığı sayfada şunlar yazılıdır:

"Mutluluk, erdeme uygun olan eylemlerden, mutsuzluk erdeme uygun olmayan eylemlerden kaynaklanır. Mutluluk, bir imkân değil bir etkinliktir. Övgüye lâyık dediğimiz şeyler, bir özelliğe sahiptirler ve bundan dolayı övülürler. Örneğin adaletli insanlar, adil oldukları için; cesur insanlar cesurca davrandıkları için, yine güçlü, hızlı koşan veya buna benzer özellikleri olan insanlar da iyi ve erdemli olanla ilgisinden dolayı övülmektedir. Mutluluk her zaman kendisinden dolayı istenmektedir. Mutluluğu başka bir şey için istemeyiz. Öte yandan onur, haz, akıl ve her türlü erdemi kısmen kendimiz için kısmen de mutluluk için isteriz. Çünkü bunlar aracılığıyla mutlu olacağımıza inanırız. Oysa mutluluk bunların hiçbiri uğruna seçilmez. Genel olarak da kendisi dışında hiçbir şey için istenmez. Bu nedenle mutluluğu, iyi olan her şeyin başlangıcı ve amacı olarak düşünüyoruz."

Ali, bu sözleri okuduktan sonra kafası karışır çünkü ona göre mutluluk, genel olarak yaşamında istediği şeyleri elde etmek, hazlarını doyurmak veya en azından bu uğurda çalışmaktan ibarettir ancak istekleri ile imkânlar evreni arasındaki uzaklık onu kaygılandırmaktadır. Ali mutluluğa dair düşüncelerini gözden geçirmek amacıyla konuyu daha iyi anlamak ister ve kitabı alıp okumaya başlar.

Yukarıdaki metinden hareketle 1-4. soruları cevaplayınız.

1. "Nikomakhos'a Etik" **adlı kitapta yazılanlara göre aşağıdakilerden hangisi mutluluk için doğru bir ifadedir?**

A) İyi şeylerin nihai sonucu olan bir duygu durumudur.
B İnsanın yaşamında istediklerini elde etmesidir.
C) Belirli hazlara ulaşmanın araçlarından biridir.
D) İnsanın sahip olduğu maddi imkânların toplamıdır.
E) Erdeme uygun etkinliklerde bulunmaktır.

2. **Metinle ilişkili olarak aşağıda verilen kavramlar ile açıklamaları eşleştiriniz. Açıkta kalan kavramı tanımlayınız.**

Kavramlar	Açıklamalar
a. Haz	..... Aklını kullanabilme
b. Mutluluk	..... Geçici doyum
c. İyi	..... Erdeme uygun etkinlik
ç. Özgürlük	

Açıkta Kalan Kavram	Tanımı
.....	.....

3. **Aşağıda Ali'nin mutsuzluğu sorununun temel ve alt nedenlerini görsel olarak haritalamak için kullanılan balık kılçığı diyagramı verilmiştir. Bu balık kılçığı diyagramında sorun ve temel nedenler yazılmıştır. Buna göre temel nedenlerle ilişkili alt nedenleri ilgili bölüme yazınız.**

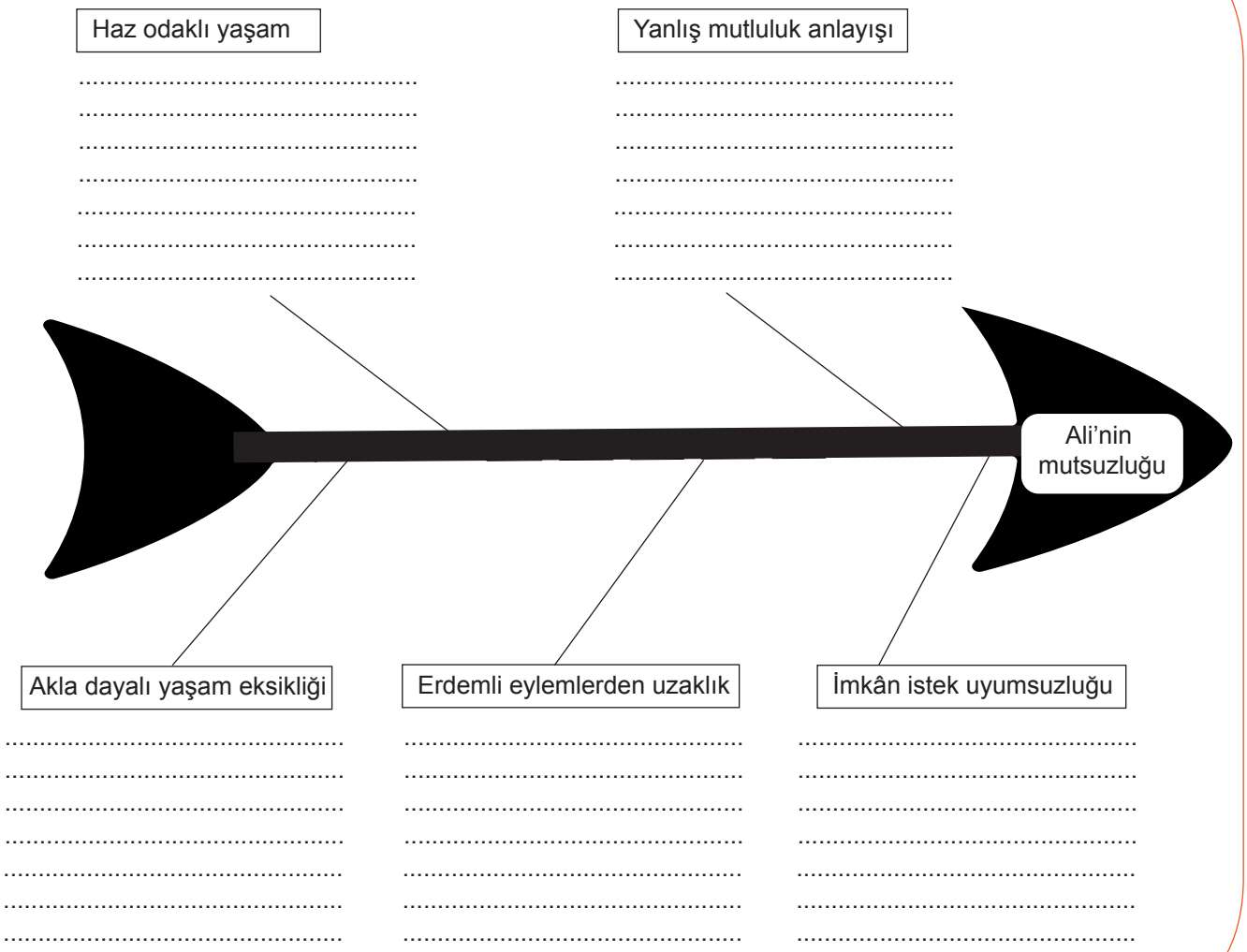

4. Daha iyi olmamızı sağlayan şeyler aynı zamanda daha fazla mutluluk getiren şeylerdir. Sıradan bir insan veya köle en az en iyi insan kadar bedensel hazlardan keyif alır fakat mutluluk, özgür yaşamla beraber var olacağına göre bu durumda hiç kimse bir kölenin mutlu olacağını düşünmez. Evet, daha önce de söylediğimiz gibi mutluluk, bu eğlencelerle değil erdemle ve özgürlükle sağlanır.

a) Ali'nin mutluluk anlayışıyla bu argümandaki mutluluk anlayışını karşılaştırınız.

.....

.....

.....

.....

.....

b) ''İnsan özgür olmadan da mutlu olabilir.'' **şeklinde bir argümanı savunsaydınız bunu nasıl temellendirirdiniz? Gerekçesiyle açıklayınız.**

.....

.....

.....

.....

.....

Bir öğrencinin okul dergisinde yayınlanmak üzere proje ödevi için yaptığı röportaj aşağıda verilmiştir.

Öğrenci: Sanat ve felsefeyi anlamamıza yardımcı olması için seçtiğim üç resmi uzmanlıklarınıza göre kısaca yorumlamanızı rica ediyorum. İlk resmimiz Gustave Courbet'in "Köyde Kızlar" tablosu.

Sanat Tarihçisi: Gustave Courbet gerçekçilik olarak da adlandırılan realizm akımının temsilcilerindendir. Sanat eserlerinde günlük yaşam ve sorunları olduğu gibi ve ayrıntıları ile anlatılır. Courbet'de dünyayı gördüğü gibi resmetme kararlılığı öne çıkar.

Felsefe Öğretmeni: Sanat felsefesinde Aristoteles'in temsilcilerinden biri olduğu kurama göre sanatçı, doğayı ve gerçekçiliği ne kadar iyi yansıtırsa o kadar başarılı bir eser yaratmış olur. Bu akımla paralellik gösteriyor gibi görünüyor.

Öğrenci: Sıradaki resmimiz Edward Munch'un "Çığlık" adlı tablosu.

Sanat Tarihçisi: Edward Munch ekspresyonizm (dışavurumculuk) akımının temsilcilerinden kabul edilir. Ekspresyonizm duyguların ve iç dünyanın ön plana çıktığı 20. yüzyıl sanat akımıdır.

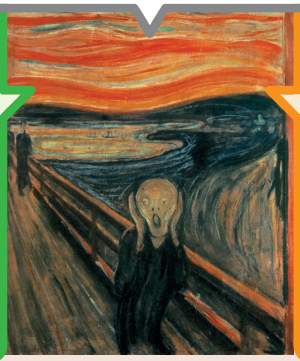

Felsefe Öğretmeni: Sanatın amacını, dış dünyayı değil sanatçının iç dünyasını yansıtmak olarak kabul eden ve Benedetto Croce'nin temsilcilerinden biri olduğu kurama göre sanatçı, duyularıyla algıladığı varlıkları yaratıcılığını kullanıp yorumlayarak ifade eder. Bu bakımdan her sanat eseri biricik ve özgündür.

Öğrenci: Son olarak Paul Klee'nin "Bereketli Topraklara Bakış" tablosuna bakalım isterseniz.

Sanat Tarihçisi: Çeşitli dönemlerde yaptığı eserlerde bir çok akımın etkisi görüldüğü için sanatçıyı herhangi bir akımla bağdaştırmak zordur. Kendi notlarında sıklıkla tüm çocuk resimlerinin taşıdığı içselliğin ve samimiyetin değerli olduğuna dikkat çektiğini biliyoruz.

Felsefe Öğretmeni: Bu tabloda felsefe tarihinde Friedrich Schiller'in temsil ettiği kuramın "Sanatçı, yaratım sürecinde aynı bir çocuk gibi kuralsız ve sınırsızca hareket eder." görüşüyle benzerlik gösteriyor.

Öğrenci: Peki "Bu eserlerin en güzelinin 'Köyde Kızlar' tablosu olduğunu düşünmekte haksız mıyım?" diye sorsam ve bu soru temelinde genel bir değerlendirme yapmanızı istesem neler söylemek istersiniz?

Sanat Tarihçisi: Sanatın tarihsel gelişimini inceleyen bir uzman olarak yalnızca sanatla ilgili her türlü objeyi inceleyerek bilginize sunabilirim. Kişisel değerlendirme yapabilirim ama bunu "uzman" sıfatıyla sizle paylaşmam etik olmaz diye düşünüyorum.

Felsefe Öğretmeni: Güzeli kişisel bir hoşlanma değil eserin kendisine ait ve herkes tarafından farkedilmesi beklenen bir değer olarak kabul ettiğini görüyorum. Mona Lisa gibi başyapıtların yüzyıllardır koruduğu değer seni haklı çıkarır gibi görünüyor. Ama ben öyle düşünmüyorum. Mesela bu tabloların içinde beni en çok etkileyen "Çığlık" eseri. Estetik ve sanat felsefesi tam da bu gibi soruları cevaplamaya çalışır: "Sanatın amacı nedir?", "Neye, niye güzel deriz?", "Sanat eseri nedir, ne gibi özellikler içerir?", "Bir şeyin güzelliği konusunda hemfikir olabilir miyiz?"

Bu röportajda yer alan açıklamalara uygun olarak 1-5. soruları cevaplayınız.

1. Metinle ilişkili olarak aşağıda verilen kavramlara karşılık gelen ifadeleri kavramlar ile eşleştiriniz.

Kavramlara Karşılık Gelen İfadeler	Kavramlar
a. Tabloların taşıdığı sanatsal anlam ve estetik boyut	Güzellik
b. Öğretmenin "Çığlık" tablosu karşısında yaşadığı duygu	Estetik özne
c. Öğrencinin tabloları sadece "Güzel mi?" sorusuyla değerlendirme tutumu göstermesi	Estetik tavır
ç. Öğrencinin "Köyde Kızlar" tablosu konusundaki "güzel-çirkin" değerlendirmesi	Estetik değer
d. Sanat eserini algılayan ve değerlendiren sanat tarihçisi, felsefe öğretmeni ve öğrenci	Estetik nesne
e. Tabloların sanat tarihçisi, felsefe öğretmeni ve öğrencide beğeni duygusu uyandıran niteliği	Estetik yargı
f. İncelenen üç farklı tablo	Estetik haz

2. **Aşağıdaki zihin haritasında yer alan tabloların örnek teşkil ettiği sanat kuramlarının isimlerini ve açıklamalarını ilgili alanlara yazınız.**

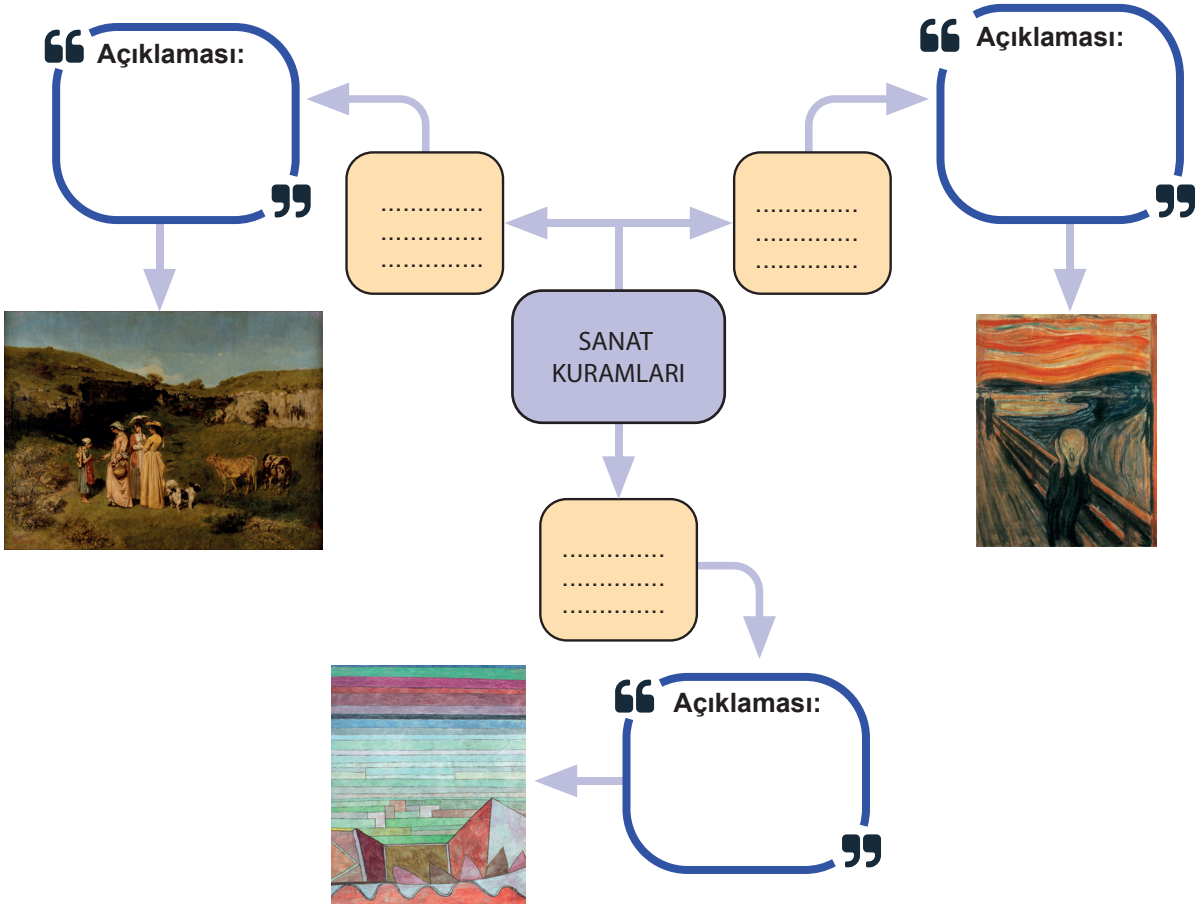

3. Felsefe öğretmeninin açıklamalarıyla ilgili verilen ifadelerin doğru veya yanlış olma durumlarını belirleyiniz. Buna göre ifadelerin sonunda yer alan ilgili kutucuğa tik (✔) işareti koyunuz.

İfadeler	Doğru	Yanlış
Ortak estetik yargıların imkânı problemine yönelik argümanlar sunmuştur.		
Sanat kuramlarından oyun olarak sanat anlayışını savunmaktadır.		
Estetik ve sanat felsefesinin sanatı anlamaya çalışan bir disiplin olduğunu ifade etmiştir.		
Güzelin öznel olduğu görüşünü destekleyen bir açıklama yapmıştır.		

4. Felsefe öğretmeninin "Çığlık" **tablosunu kendisini en çok etkileyen sanat eseri olarak görmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

A) Sanatın doğayı ve toplumsal yaşamı olduğu gibi yansıtmasıyla
B) Sanat eserinin alımlayıcısında estetik bir haz uyandırmasıyla
C) Sanat eserinin evrensel ve değişmez estetik kurallara dayanmasıyla
D) Sanatın bireyleri eğiterek toplumsal bilinç oluşturmasıyla
E) Sanatın tarihsel süreç içerisinde ortak beğeni oluşturmasıyla

5. a) Sanat kuramlarından birini seçerek bu kurama uygun hayali bir sanat eseri tasarlayınız. Tasarladıktan sonra aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Sanat eserinin adı nedir?

.....

Ne tür bir sanat eseri tasarladınız? (Müzik, heykel, resim vb.)

.....

Sanat eserinde ne anlatılmaktadır?

.....

.....

Bu sanat eseri sizce alımlayıcıda hangi duygu ve düşünceyi uyandırmaktadır? Açıklayınız.

.....

.....

b) Aşağıdaki paragrafı tamamlayınız.

"Bu sanat eserini..... sanat kuramına göre tasarladım. Çünkü bu kurama göre sanat, ... Tasarladığım sanat eserinde..... ön plana çıkmaktadır."

JAN VAN EYCK
“Arnolfini’nin Evlenmesi”

Büyüleyici detaylar ve girift sembolizm ile dolu Arnolfini’nin Evlenmesi tablosu, Jan van Eyck tarafından ahşap üzerine yapılmış formal bir tablodur. Yağlıboya resmin ilk örneklerinden biri olarak kabul edilen bu resim, dikey (ortogonal) perspektif tekniğiyle yapılmış ilk interiör (iç mekân) resimlerindendir. Bu teknik sayesinde resimde görülen figürler hemen önünüzdeymiş de bir adım atsanız resmin içine girecekmişsiniz hissi vermektedir. 1934 yılında ünlü sanat tarihçisi Erwin Panofsky, resmin bir nikahı konu ettiğini belirtmektedir. Arnolfini’nin yüzündeki ifade, gölgeler ve giysilerin dokusu, alttaki köpeğin her tüyünün oldukça ayrıntılı bir şekilde işlenmiş oluşu, pencereden içeri sızan ışığın yüzler ve giysiler üzerinde yarattığı etki resmin ayrıntılılığını yansıtmaktadır. Simgesel ifadeler, doğal gelen bazı canlı nesnelerle verilmiştir. İlk bakışta tabloda üç figür gözükmektedir: Kadın, erkek ve köpek. Kadının altın bileziği ve her ikisinin de taktığı yüzükler görünür olan tek mücevher olsa da, her iki kıyafet de pahalı görünmektedir. Arnolfini’nin üstünde ise siyah bir cüppe ve bir şapka vardır. Pencerenin dışındaki kiraz ağacı, yaz mevsimini simgelemektedir. Fakat resimdeki çift kışlık giyime sahiptir. Diğer bir simge yerdeki köpektir. Sıradan bir köpek gibi görünse de, bunun evliliğe duyulan sadakati temsil ettiği düşünülmektedir. Aynı zamanda bir çocuk sahibi olma arzusu olarak da değerlendirilebilir.

Odanın iç kısmında başka zenginlik göstergeleri de vardır. Mesela, tablonun en üst noktasında o dönemin standartlarına göre geniş, ayrıntılı ve işlemeli metal bir avize görülmektedir. Bu avizede bir adet mum yanmaktadır. Oda oldukça aydınlık ve gündüz vakti olmasına rağmen mumun yanması garip bir durumdur. Sanat tarihçisi Erwin Panofsky’e göre bu mum, Tanrı’nın her şeyi gören gözünün simgesidir. Diğer yorumlar ise bu mumun Tanrı’nın ışığını, yaratıcının tek ve bir olduğunu simgelediği görüşü üzerinedir. Resimdeki portakal, o dönemlerde çok pahalıdır. Sevgi ve evliliği temsil eden portakal, burada çiftin zenginliğine de işaret etmektedir. Pencere vitrayları ve yatağın yanında yer alan küçük oryantal halı lüksün diğer işaretlerindendir. Yerde gelişigüzel duran terlikler de evliliğin kutsallığına bir gönderme niteliği taşır. Tabloda iki çift terlik yer almaktadır. Biri Arnolfini’nin önünde diğeri ise yatağın karşısında durmaktadır. Her ikisinin önü de içe dönüktür. Zeminle aynı renkteki takunyaları çıkarması bir saygı ifadesidir. Tüm bunların yanında resmin orta yerinde bu resme bir ilk özelliğini katan dış bükey bir ayna durmaktadır. Aynaya dikkatle bakıldığında Arnolfini’yi, karısını ve van Eyck’i görebiliriz. Aynada bu çift dışında iki figür de yansıtılmaktadır. Bunlardan birincisi kırmızı giysili duran ressamdır. Diğer mavili silüetin ise kim olduğu bilinmemektedir. Ayrıca aynanın üstünde, duvarda “Jan van Eyck buradaydı.” diye yazmaktadır.

Yukarıdaki metinden hareketle 1- 5. soruları cevaplayınız

1. **Bu tablo ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Dönemin evlilik anlayışı ve yargıları sembollerle anlatılmıştır.
B) Dinî motifler ve sembollere yer verilmiştir.
C) Görünenin ötesinde anlam barındıran simgesel ögeler kullanılmıştır.
D) Nesneler dekoratif amaçla kullanılmıştır.
E) Tabloda kutsal kabul edilen bir evlilik anı betimlenmiştir.

2. "Arnolfini'nin Evlenmesi" **tablosu aşağıdaki sanat görüşlerinden hangisi ile açıklanır?**

A) Sanat ideaların birebir kopyasıdır.
B) Sanat, sanatçının iç dünyasının sezgisel dışavurumudur.
C) Sanat, var olan gerçekliğin ayrıntılı ve olduğu gibi yansımasıdır.
D) Sanat, kuralsız ve oyun temelli bir etkinliktir.
E) Sanat, tamamen hayal gücüne dayalı öznel bir yaratım sürecidir.

3. Jan van Eyck estetik bir deneyimle ve bireysel yaratıcılığını kullanarak mükemmel bir sanat eseri tasarlamıştır. Sanat eseri, sanatçının duygu ve düşüncelerini yansıtarak güzeli ortaya koyan bir üründür.

Bu bağlamda aşağıda verilen sanat eseri özelliklerini açıklamaları ile eşleştiriniz.

Sanat Eseri Özellikleri		**Açıklamalar**
a. Özgündür.	.....	Fayda amacı gütmeden estetik açıdan beğeni uyandırır.
b. Kalıcıdır.	.....	Sanat eserinin taklitten uzak olması ve sanatçının bireysel yaratıcılığını yansıtmasıdır.
c. Kişiseldir.	.....	Yüzyıllar sonra bile varlığını ve etkisini sürdürebilir.
ç. Estetiktir.	.....	Sanatçının duygu, düşünce ve bakış açısını yansıtır.
d. Evrenseldir.	.....	Duygu ve beğeniye hitap eder.
e. Güzeli ortaya koyar.	.....	Farklı kültürlerden insanlarda benzer duygular uyandırabilir.

4. "Arnolfini'nin Evlenmesi" **tablosunu özel bir sanat eseri yapan özelikleri belirleyiniz. Buna göre ifadelerin başında yer alan ilgili kutucuğa tik (✔) işareti koyunuz.** (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ Dönemin sanat anlayışından farklı bir perspektif ile çizim yapılmıştır.
- ☐ Kendine has özellikleri olan özgün bir eser olmuştur.
- ☐ Ressam objeleri estetik kaygılar güderek yerleştirmiştir.
- ☐ Toplumun günlük ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlamıştır.
- ☐ Sanatçının izlerini taşıyarak kimliğini yansıtmaktadır.
- ☐ Ticari kazanç elde etmek amacıyla üretilmiştir.

5. **Tablodaki aynada** "Bunu Jan van Eyck yaptı." **yerine** "Jan van Eyck buradaydı." **olarak yer alması sizce nasıl bir anlam ifade etmektedir? Açıklayınız.**

NOTLAR